

Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Kodeks rodzinny i opiekuńczy, podobnie jak Kodeks cywilny to dla każdego prawnika ważna ustawa. Codzienne stosunki prawne, rodzinne, nie mogą obejść się bez odniesień do tego aktu prawnego. Regulacja rodzinnych praw i obowiązków podmiotów stosunków cywilnoprawnych, małżonków, rodziców i dzieci, to olbrzymie wyzwanie dla ustawodawcy, zwłaszcza ostatnio, gdy tradycyjne koncepcje często wymagają odświeżenia w duchu stale rosnących potrzeb społeczeństwa.

Prawo rodzinne zawsze było tą częścią prawa cywilnego, gdzie obowiązujące regulacje ustawowe zazwyczaj miały charakter stabilny, a ich zmiany dokonywano niezwykle rzadko, czyniąc to w sposób wyważony, unikając pochopności. Mimo braku zmian ustawowych istotną rolę w tym obszarze zawsze odgrywało orzecznictwo. Poglądy głoszone przez sądy, zwłaszcza „wyższych instancji” niejednokrotnie kształtowały praktykę stosowania prawa, do czego wiele razy zachęcała swoimi interesującymi koncepcjami doktryna. To bowiem jej poglądy są zwykle fundamentem w procesie ustalania znaczenia norm prawnych uchwalonych przez ustawodawcę, jak i w kontekście stwierdzenia aktualnego stanu regulacji ustawowej. Dlatego na rynku publikacji prawniczych ważną rolę pełnią komentarze do ustaw, które zawierają objaśnienia w zakresie dotychczasowego stanu poglądów nauki i judykatury oraz wytyczają możliwe nowe kierunki interpretacyjne. Tak dzieje się także i z KRO, do którego na przestrzeni lat powstało już co najmniej kilka znaczących opracowań tego rodzaju.

Prawo rodzinne jest jednak tym obszarem prawa, gdzie nawet utrwalone koncepcje, na skutek zmian zachodzących w społeczeństwie, wymagają swego rodzaju „odświeżenia”. Niewątpliwie bowiem życie rodzinne, na przestrzeni lat, przechodzi przeobrażenia, a model rodziny jest dzisiaj inny niż wówczas, gdy przepisy KRO uchwalano. Odmienne postrzeganie roli małżeństwa, zakresu władzy rodzicielskiej, czy szeroko rozumianych stosunków między rodzicami a dziećmi to tylko niektóre obszary, gdzie warto pokusić się o element interpretacyjnej nowości. Świat nowych technologii, korzystanie z niektórych jego dobrodziejstw, to zresztą także wyzwania, które interpretatorowi kilkadziesiąt lat temu nie „spędzały snu z powiek”.

Przygotowanie kolejnego komentarza do obowiązującej od dłuższego czasu ustawy nie jest zadaniem łatwym, a być może także i potrzebnym, czego jako autorzy mamy świadomość. Wszyscy znamy przecież dostępne opracowania, które służyły interpretacji przepisów tej ustawy przez wiele lat i nadal praktyka z powodzeniem z nich korzysta. Mimo to, obserwując rynek publikacji prawniczych, zdecydowaliśmy się na przygotowanie tego komentarza, licząc na to, że uda się nam wnieść nieco nieszablonowości do dyskusji o poszczególnych instytucjach prawa rodzinnego i opiekuńczego. Chcieliśmy przedstawić aktualny stan praktyki prawa, z uwzględnieniem poglądów nauki i orzecznictwa, a nadto wskazać – tam gdzie naszym zdaniem to było niezbędne – możliwe nowe kierunki interpretacji przepisów KRO. Opracowanie z założenia jest jednak opracowaniem krótkim, „strawnym”, tak by rzeczywiście mogło służyć praktyce, a nie rozwijać kolejne koncepcje doktrynalne; wszak komentarze temu nie powinny służyć. Dlatego teorią wspieramy się tylko tam, gdzie jest to naszym zdaniem niezbędne dla ukształtowania praktyki stosowania prawa.

Wstęp

Oddając w Państwa ręce nasz komentarz liczymy na dyskusję, którą niejednokrotnie tego typu publikacje powodowały. Wierzimy też, iż nasze objaśnienia do KRO będą przydatne w eksploracji tej dziedziny prawa.

Korzystając z okazji chciałbym zwłaszcza podziękować poszczególnym autorom, dzięki którym przygotowanie tego dzieła stało się możliwe. Reprezentują oni wiele ośrodków naukowych, tak jak i różne profesje prawnicze, przez co nasze poglądy nie zawsze są ze sobą zbieżne. To jednak, że w takim gronie czasami się nie zgadzamy, jest moim zdaniem istotną wartością, dzięki której prawo rodzinne i opiekuńcze może nadal się rozwijać.

Mariusz Załucki,

1 grudnia 2022 r.

[Przejdź do księgarni →](#)